

Laiškas Peliksui Bugailiškiui, [iki 1925-05], [iš Kauno - į Šiaulius].

Aš ir pamiršęs buvau, kad buvau pasižadėjęs

Gerb. [1],

Aš ir pamiršęs buvau, kad buvau pasižadėjęs rūpintis tokių dainų rinkinėliu.

Man rodos, geriausia būtų, kad Borutos [2] pasiūlymu „Kultura“ [3] pasinaudotų. Tokiam rinkinėliui sudaryti reikėtų labai daug leidinių surankioti, kur galima (ir reikia) rasti medžiagos, o tam darbui šiuo tarpu aš visai neturiu laiko.

Boruta, matyt, gero noro turi, tik kiek netiksliai klausimą stato. Man atrodo, reikėtų sudaryti ne „Darbo dainos“, bet „Vargo dainos“. Darbo, pavyzdžiui, dainų liaudies tautosakoj yra labai daug — ir jos toli išeina iš rinkinio rėmų. Tuo labiau, kad liaudies dainos su darbu dažniausiai esti surištos tiktai savo ritmika, bet ne motyvu. O tokio rinkinėlio pagrindan turėtų būti padėta kaip tik motyvas.

Keistai man atrodo skyrius „Socialistiškos dainos“ ir dar keisčiau „Kairiujų poetų“, ypač šis pastarasai man atrodo nesąmonė.

Aš pasiūlytau klasifikuoti medžiagą šitaip:

1) Kaip lietuvių liaudis dainuoja vargą (darbo daina gali ir nebūti vargo, o vargo daina dažniausiai yra šiokiu ar tokiu būdu surišta su darbu; vargas — motyvas, darbas — ir motyvas gali būti, bet dažniau — ritmas).

2) Kaip lietuvių individualiniai poetai dainuoja vargą. Tai būtų klasifikacijos pagrindas. Paskui būtų galima smulkiau klasifikuoti (ineitų ir Borutos vadinamos „socialistiškos dainos“). Man atrodo, toks leidinys būtų platesnei visuomenei pageidaujamas ir turėtų gilesnės prasmės. Ties tokio rinkinio sudarymu tektų gerokai padirbėti. Sudaryti paveskite Borutai.

Jei darbą dirbant ar jį padirbus būtų reikalinga mano nuomonė, aš niekuomet neatsisakyčiau mintimis pasidalinti.

Boruta — jaunas berniokas, galėtų pabėgioti medžiagą rinkdamas, tik jis reikėtų pakontroliuoti.

Viso lab[o].

B. Sruoga [4]

P. S. Geriausia būtų, kad mano recenzijos apie Vaičiūną [5] visai ned[étumėt] — per sku[bi]jai parašyta.

KOMENTARAI

[1] Peliksas Bugailiškis (1883–1965), kultūros ir spaudos darbuotojas, kraštotyrininkas. Knygų leidimo kooperatinės bendrovės „Kultūra“ steigėjas, pradėjęs leisti žurnalą *Kultūra*, 1923–1933 m. atsakingasis jo redaktorius.

[2] Kazys Boruta (1905–1965), rašytojas, vertėjas. 1924–1926 m. Kaune, Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakultete, studijavo lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją.

[3] *Kultūra* - mokslo, visuomenės, kultūros istorijos ir literatūros mėnesinis žurnalas, ejęs 1923–1941 m. 1923–1926 m. leido „Kultūros“ bendrovė Šiauliuose, iki 1933 m. žurnalą redagavo PB.

[4] BS (1896–1947), rašytojas, Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas.

[5] Petras Vaičiūnas (1890-1959), poetas, dramaturgas, vertėjas. Tuo metu Kaune besikuriančio profesionalaus teatro administratorius ir iŹdininkas. Buvo išleidęs du simbolistinių eilėraščių rinkinius: 1923 m. - *Rasoti spinduliai*, 1925 m. - *Tekanti saulė*.